

בהתאם לתקנה 3ד(ג) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, להלן עקרונות הסכם מסגרת בין ממשלת ישראל (להלן - הממשלה) לבין חברת נתיבי ישראל – החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ (להלן – החברה). מטרתו של ההסכם היא להסדיר את היחסים בין הצדדים בעניין תפקידי החברה, התחייבויותיה, אופן פעילותה, והמימון שתיתן הממשלה לחברה, בתקופת ההסכם, כזרוע ביצוע של הממשלה לצורך יישום תכניות העבודה הרב-שנתיות ותכניות העבודה השנתיות בכפוף ובהתאם לאישורים שיינתנו בכל שנה לתכניות העבודה כמפורט בהסכם. ובהתאם לעקרונות המפורטים להלן:

הגדרות

נציגי הממשלה - מנכ"ל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, החשב הכללי והממונה על התקציבים במשרד האוצר, או מי מטעמם, במשותף, כאשר מנכ"ל משרד התחבורה או מי מטעמו ישמש יו"ר למעט אם נאמר אחרת בהסכם;

תכנית פיתוח - כלל פעילויות הפיתוח של החברה לתקופת ההסכם בחלוקה לפרויקטים, ותוך התייחסות בין היתר לתקציבי הפרויקטים כפי שיפורט בתכנית העבודה השנתית המאושרת וכפי שתעודכן, ככל שתעודכן, באישור נציגי ממשלה;

תכנית עבודה שנתית – תכנית שנתית שנועדה למימוש תכנית הפיתוח, הכוללת אבני דרך מרכזיות בחלוקה לפרויקטים ותתי פרויקטים, תקציב וכיוצא בזה, והכל כפי שאושר וכפי שיעודכן מדי שנה באישור נציגי הממשלה;

תקציב שוטף – סך התקציב המשמש את החברה לתקורות הארגוניות הנדרשות לפעילות המעוגנת בהסכם, ושלא נועד לביצוע תכנית העבודה השנתית. הפעילות הארגונית של החברה תכלול, בין היתר, אך לא רק, תשלום שכר ונלווים, תשלום בעד נכסים המשמשים את החברה לפעילותה השוטפת, רכישת ציוד לפעילות כאמור, תשלום בעד אחזקתם של הנכסים והציוד כאמור ותשלום ליועצים שלא במסגרת הפרויקטים;

תשלומי הפיתוח או תקציב הפיתוח - סך התקציב שישמש את החברה אך ורק למימון תכניות העבודה השנתיות המאושרות בהסכם זה. כל הכספים שיתקבלו בידי החברה לצורך מימון תכנית העבודה המאושרת ינוהלו בחשבון בנק נפרד, בנפרד מחשבון התקציב השוטף של החברה. החברה תנהל את החשבונות של תקציב הפיתוח במתכונת שתיקבע על ידי החשב הכללי ואשר תועבר לחברה בכתב.

1. תיחום פעילות

1.1. החברה הוקמה בהמשך להחלטת ממשלה מס' 779 מיום 15.9.2003 כחברה ממשלתית בבעלות מלאה של הממשלה לטובת תכנון, פיתוח, אחזקה וניהול תנועה של כל רשת הכבישים הבין עירונית.

1.2. תחומי הפעילות שלגביהם יחול ההסכם יהיו תחומי הפעילות שלגביהן הוגדרה החברה כזרוע ביצוע של הממשלה בהחלטות הממשלה שהתקבלו בעניין ובהתאם למטרות החברה, כפי שיפורטו בהסכם, ובכלל זה:

- א. תכנון, פיתוח, אחזקה וניהול תנועה של רשת הכבישים הבין עירונית, גם בדרך של מיקור חוץ עבור המדינה.
- ב. ניהול הביצוע, הפיקוח והבקרה על רשת הקמת הכבישים הבין עירונית בארץ, לאורך שלבי הביצוע השונים.
- ג. ניהול הטיפול בכל הכרוך בהפקעות, לרבות ניהול ביצוע פינויים ותפיסת חזקה בקרקע מופקעת.
- ד. פעולה בהתאם להחלטות הממשלה והנחיות שר התחבורה, במגמה לשפר את רמת השירות לנוסע וקיום תקני בטיחות.
- ה. תכנון, קידום וניהול הקמת שדה תעופה משלים לשדה התעופה בן-גוריון, שיוקם באמצעות הסקטור הפרטי.
- ו. תכנון, פיתוח, קידום וניהול הביצוע של הקמה ותחזוקה של מנחתים והליפורטים.
- ז. ניהול התפעול והתחזוקה בשעת חירום של הדרכים, כאמור בסעיף קטן (א), שנמסרו לאחריות החברה לפי ההסכמים בינה לבין המדינה, וכן של דרכים בין-עירוניות, שהקמתן, פיתוחן, אחזקתן והפעלתן, מצויות באחריותם של גורמים אחרים, על פי הסכם עם המדינה או זיכיון שנתנה. האמור לעיל יחול בהתאם להסכמים בין המדינה לבין החברה ולהסכמים בין החברה לבין הרשויות הממונות על הגורמים האחרים, האחראים לאחזקה והפעלה של דרכים אלה, ובאין רשות ממונה – מול הגורמים האמורים במישרין.
- ח. קידום, תכנון, הקמה, תחזוקה וניהול עמדות טעינה חשמליות.
- ט. התויה, תכנון, פיתוח, ביצוע והקמה של תשתית מסילתית, לרבות מסילות ברזל, תחנות רכבת, כל המתקנים ומבני הדרך הקשורים והנלווים להם, וכן כל פעילות קשורה וכרוכה בכל אחד מאלה, כפי שייקבע בתכנית הפיתוח, ובלבד שלא יהא בהסמכה כאמור כדי להקנות לחברה זכויות בתשתית המסילתית.
- י. תכנון, פיתוח, קידום וניהול ביצוע של רכבל במטרופולין חיפה, מאוניברסיטת חיפה אל מרכזית המפרץ.
- יא. תכנון, פיתוח, קידום, ניהול ביצוע והפעלת פרויקטים תחבורתיים שיש בהם לתמוך בהפחתת הגודש במרחב העירוני לפי הפירוט שלהלן:

מזרח : קצרון, קרית שמונה, צפת, טבריה, בית שאן, ראש העין, מודיעין-מכבים-רעות, אלעד.

צפון השרון : חדרה, נתניה, פרדס חנה-כרכור, אור עקיבא, קיסריה.
דרום : אשדוד, אשקלון, קריית גת, קריית מלאכי, גדרה, שדרות, באר שבע, אופקים, דימונה, נתיבות, ערד, ירוחם ואילת.
יו"ש : מודיעין עילית, אריאל, בית"ר עילית, גבעת זאב ומעלה אדומים.

1.3. במסגרת זו תפעל החברה, בין היתר, בתכנון אסטרטגי, הנדסי וסטטוטורי, פיתוח, הקמה, אחזקה, הפעלה וניהול תנועה של הפרויקטים הכלולים בתוכנית הפיתוח ותוכנית העבודה השנתית; טיפול בהסדרי מקרקעין והפקעות; ניהול הביצוע, הפיקוח ובקרת האיכות על הקמת הפרויקטים הכלולים בתוכנית הפיתוח לאורך שלבי הביצוע השונים.

2. תיחום כספי ותקופת התקשרות

2.2. ההסכם יעמוד בתוקף חמש שנים מיום חתימתו (להלן - תקופת ההסכם), והוא מחליף כל הסכמות, סיכום או הסכם קודם בין הצדדים. שנה לפני תום תקופת ההסכם יחלו הצדדים לנהל משא ומתן בדבר גיבוש תכנית פיתוח נוספת וכן התקשרות אפשרית בהסכם חדש לגבי התקופה שלאחר תום תקופת ההסכם. לחילופין, יהיו הצדדים רשאים להאריך את תקופת ההתקשרות לפי הסכם זה בארבע שנים נוספות (עד שנתיים בכל פעם) (להלן - "תקופת ההתקשרות הנוספת"). הארכת תקופת ההתקשרות תעשה באמצעות הודעה בכתב אשר תהא חתומה על ידי נציגי הממשלה ותועבר לחברה 60 יום לפני תום תקופת ההסכם או כל אחת מתקופות ההתקשרות הנוספות, לפי העניין.

2.3. ההיקף הכספי של ההתקשרות הינו עד סך 50 מיליארדי ש"ח עבור פעילות הפיתוח של החברה, כאשר השתתפות המדינה עבור הפעילות השוטפת של החברה לתקופת ההתקשרות תעמוד על עד כ-400 מלש"ח לשנה והכל בהתאם למנגנון תקצוב שייקבע בהסכם.

3. תוכנית עבודה שנתית

3.1. להסכם תצורף תכנית העבודה השנתית לשנת 2026.

3.2. מדי שנה, עד לתאריך ה-31 באוקטובר, תגיש החברה למשרד התחבורה טיוטת תכנית עבודה שנתית לשנה העוקבת, שתכלול את רשימת פרויקטי הפיתוח של החברה עם פירוט האומדנים ולוחות הזמנים המעודכנים שלהם. תכנית זו תועבר לאישור נציגי הממשלה לאחר אישור משרד התחבורה, עד לתאריך ה-10 לדצמבר

בכל שנה, ויתקיים דיון עם נציגי הממשלה לא יאוחר מ- 30 לדצמבר לאותה שנה. תכנית העבודה השנתית תתייחס לכלל פעילויות הפיתוח המתוכננות של החברה, תוך פירוט רבעוני של אבני הדרך בפרויקטים ובחלוקה לרכיבי הפרויקט, ובצירוף כל התייחסות נוספת העשויה להוות כלי עזר לקבלת החלטות בעניין התכנית.

לא נמסרה בכתב עמדתם של נציגי הממשלה, בתוך 60 ימים מהמועד שהחברה הגישה לאישור משרד התחבורה טיוטת תכנית עבודה שנתית לשנה העוקבת, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו אושרה על ידי נציגי הממשלה והיא תהיה תוכנית עבודה שנתית מאושרת;

3.3. נציגי הממשלה יהיו רשאים לתת הוראה בכתב לשינויים בתכנית העבודה השנתית המאושרת, בלוחות הזמנים ובתקציב המפורטים בה, לרבות הוספה או גריעה של פרויקטים בכל עת, לאחר דיון עם החברה, בו היא תציג את משמעויות ההוראה.

3.4. ביצוע שינויים בתכנית העבודה השנתית המאושרת, אשר כרוך בשינוי תקציב, יותנה באישור של נציגי הממשלה, לרבות מתן התחייבות כספית כדין לחברה, ממשרד התחבורה.

3.5. להסכם תצורף תכנית הפיתוח המאושרת של החברה לשנים 2023-2027, המפרטת את רשימת הפרויקטים שבאחריות החברה ואת התקציב המאושר לכל פרויקט. כמו כן, כולל ההסכם מנגנון לעדכון תכנית הפיתוח של החברה, באישור של נציגי הממשלה כמפורט בהסכם. הוראות ההסכם בהתאם לתוקפו ולהוראותיו יחולו לגבי תוכנית הפיתוח לשנים 2028-2032 שתיערך על ידי משרד התחבורה באישור גורמי הממשלה.

4. תשלומים

4.1. תשלומים לחברה יועברו בהתאם לדרישות תשלום שיועברו על ידי החברה למשרד התחבורה או למי מטעמו ולאחר בדיקת חברת הבקרה מטעמו, ויאושרו על ידי חשב משרד התחבורה או מי מטעמו ואגף תשתיות ותיאום במשרד התחבורה. תשלומים כאמור, יבוצעו בהתאם להוראות החשכ"ל, לנוהל בקרת חשבונות של משרד התחבורה ועל פי כל דין. תשלומי החברה לספקים, קבלני משנה או צדדים שלישיים יעשו בכפוף לחוק חובת מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז – 2017, ובכפוף להנחיות חשב משרד התחבורה המתעדכנות מעת לעת. יובהר כי המשרד לא יעביר תמורה עבור פעילות שלא הוצאה בגינה הזמנה.

4.2. התשלום יבוצע על סמך דרישת תשלום אשר תכלול את כל המסמכים הנדרשים על ידי משרד התחבורה כקבוע בהסכם ובהוראות תכ"ם.

4.3. החברה מתחייבת להשקיע את כל תשלומי הפיתוח אך ורק לצורך מימון תכנית הפיתוח המאושרת באופן יעיל, תוך מיצוי המשאבים והמקורות שלרשותה ונקיטת מדיניות הוצאות מרוסנת וחסכונית.

4.4. הכספים שיתקבלו בידי החברה לפיתוח, ישמשו אך ורק לטובת יישום תכנית הפיתוח המאושרת וינהלו בחשבון נפרד, אשר ייועד באופן בלעדי לתכנית הפיתוח המאושרת ולא יכלול כספים מחשבון התקציב השוטף של החברה.

5. דיווח ובקרה

5.1. מבלי לגרוע מסמכויות לפי כל דין, נציגי הממשלה או מי מטעמם יהיו רשאים, לעיין בכל עת במהלך תקופת ההתקשרות ולאחריה בכל הנתונים הדרושים להם, וכן לבצע בכל עת ביקורת, בקרה ופיקוח על פעילות החברה ולבקר בכל אתר פעילות של החברה – והכל לצורך בחינת יישום התחייבויותיה של החברה על פי ההסכם; החברה תערוך ותעביר כל דין וחשבון הנוגע ליישום התחייבויותיה על פי ההסכם בנוסף על אלו המפורטים בהסכם האמור, לפי בקשת הגורמים כאמור.

5.2. בכפוף להוראות הדין המחייבות ותקני הביקורת החלים על החברה, החברה מתחייבת לנהל את ספרי חשבונותיה באופן שיאפשר מעקב ובקרה על ביצוע תשלומים ששולמו במסגרת ההסכם.

5.3. מבלי לגרוע מכלליות האמור, נציגי הממשלה או מי מטעמם יהיו רשאים בכל עת לעקוב אחר השימוש שנעשה בכספים שהועברו מכוח ההסכם, לבחון את מכלול ההיבטים הכרוכים בתכנית הפיתוח – הן במישור הפיננסי והן במישור הביצועי-הנדסי, לרבות התכנון, האומדנים, התקציב, התקשרויות, תשלומים, השימוש בכספים וכן ניהול הביצוע בפועל של כל פרויקט או מרכיב בו ושל התכניות בכללותן, בין בתקופת ההסכם ובין לאחריה. לעניין זה תוותר החברה על כל טענותיה בדבר סודיות או חיסיון או הגנת פרטיות.

5.4. התקדמות לשלבי הביצוע של הפרויקטים והעברת תקציבים בגינם, מותנית בהשלמת בדיקות ודו"חות שונים כפי שהוגדר בהסכם.

6. אחריות

6.1. החברה בלבד תהיה אחראית ותישא בתשלום בגין כל פגיעה, אבדן, נזק, הוצאה או הפסד לרכוש או לגוף שייגרמו לממשלה או לצד שלישי או לכל אדם מכל סיבה שהיא כתוצאה מפעולה שנעשית במסגרת ההסכם ושאינה לפי הוראות ההסכם, פעולה שאינה כדין, פעולה פלילית או פעולה מעשה או מחדל רשלניים של החברה או מי מטעמה בביצוע תכניות הפיתוח ותוכנית העבודה השנתית. סעיף זה לא יפורש כחובה לטובת צד ג', אין בו כדי להקנות זכות כלשהי למי שאינו צד לו ומשמעותו במישור היחסים שבין החברה לבין הממשלה בלבד.

6.2. החברה תהיה אחראית על פי ההסכם וכל דין לכל תשלום לשיפוי נזק או פיצויים או כל תשלום המגיע ממנה על פי כל דין לאנשים המועסקים על ידה (לרבות יועצים, קבלנים, ספקים, גופים חיצוניים) או לכל מאן שהוא המועסק על ידה.

6.3. החברה תערוך ביטוח לאורך כל תקופת ההסכם לטובתה ולטובת מדינת ישראל הכולל את כל הכיסויים והתנאים הנדרשים בהסכם.

7. בטחונות

7.1. מבלי לגרוע מכל זכות אחרת העומדת לממשלה, יהיו רשאים החשב הכללי או מנכ"ל משרד התחבורה או מי מטעמם לקזז כל סכום שיגיע להם מן החברה לפי כל דין או הסכם, כנגד כל סכום שיגיע לחברה מהממשלה לפי כל דין או הסכם. החשב הכללי או חשב משרד התחבורה, יודיע בכתב לחברה, על כוונתו לקזז כל תשלום כאמור 30 ימים טרם הביצוע בפועל ויאפשר לחברה במסגרת 30 הימים האמורים, להשמיע את טענותיה או לתקן את הליקויים.

7.2. ההסכם כולל הוראות נוספות המקנות לממשלה זכות לסעדים שונים במצב של הפרה.

8. כללי

8.1. פרסום מכרז וביצוע כל אחד מהפרויקטים הכלולים בתכנית הפיתוח המאושרת ובכלל זאת התחייבות כספית לצד שלישי או התחייבות כספית של המדינה כלפי החברה, מותנים בתקצוב כל המקורות התקציביים, לרבות התחייבות כספית מהגורמים המוסמכים בהתאם להוראות חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951 ובהתאם להוראות כל דין, והוא ייעשה רק בהתאם למקורות המימון שאושרו לפרויקט בתכנית הפיתוח המאושרת.

8.2. החברה תתחייב כי לצורך ביצוע פרויקט הנכלל בתכנית הפיתוח או בתכנית העבודה השנתית וביצוע התחייבויותיה על פי ההסכם תסתייע בגורמי מקצוע מתאימים בתחומים הרלוונטיים ותתקשר כמו כל שאר התקשרויותיה בהתאם לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב – 1992 ותקנותיו.

8.3. כלל המחלוקות שיתגלעו במסגרת הביצוע של ההסכם, ייושבו בידי נציגי הממשלה ונציגי החברה, ובמקרה שלא תיושב המחלוקת ביניהם, יפעלו הצדדים בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה.

מבלי לגרוע מהאמור, חילוקי דעות מקצועיים שעניינם אופן הביצוע ההנדסי של תכנית העבודה או של פרויקט ייושבו תחילה בין מנכ"ל משרד התחבורה לבין מנכ"ל החברה, בתיאום עם אגף תקציבים במשרד האוצר. במידה ולחילוקי דעות כאמור יהיו השלכות תקציביות, מחלוקות אלו ייושבו בין מנכ"ל משרד התחבורה וחשב משרד התחבורה לבין מנכ"ל החברה, בתיאום עם אגף תקציבים במשרד האוצר.

8.4. זכויות הקניין הרוחני הנובעות מכל השירותים שיסופקו לממשלה מכוח ההסכם, לרבות חוות דעת, דו"חות, מחקרים וכל היוצא באלה יהיו שייכות לממשלה באופן בלעדי. באחריות החברה להעביר לנציגי הממשלה בסיום כל פרויקט כל מידע או מסמך הנדרשים לצורך רישום זכויות כאמור. הממשלה תעניק לחברה במסגרת ההסכם זכות שימוש בכל האמור לעיל כל עוד יהא ההסכם בתוקף. הנכסים והמיטלטלין אשר נרכשו ויירכשו על ידי החברה במסגרת תוכנית הפיתוח ואשר מומנו או ימומנו מתקציב הפיתוח הינם קניין המדינה. החברה תהא רשאית לעשות שימוש במיטלטלין לצורך ביצוע התחייבויותיה ולצורך זה בלבד. ככל שמדובר בנכסים או במיטלטלין אשר לגביהם מתנהל מרשם כדין, יירשמו הנכסים או המיטלטלין האמורים על שם המדינה מיד עם הרכשם.

8.5. החברה או מי מטעמה מתחייבים לשמור בסוד כל מידע, שאינו נחלת הכלל, שיגיע לידיעתם בקשר עם ביצוע ההסכם, והם לא יהיו רשאים להעביר את המידע לגורם אחר או לעשות בו כל שימוש, אלא אם השימוש ואו מסירת המידע נדרשים לצורך ביצוע התחייבויות לפי ההסכם, מועבר לבקשת גופים ממשלתיים אחרים, לפי כל דין או באישור מי מנציגי הממשלה.

8.6. על החברה להודיע בכתב ובאופן מיידי על אירועים שיש בהם כדי להשפיע על יכולתה של החברה לקיים את התחייבויותיה בהתאם להסכם במלואן ובמועדן.

8.7. לחברה תעמוד מלוא העצמאות כישות משפטית נפרדת, בקבלת החלטות על ניהול הארגון. התנהלות החברה תהא בהתאם לחוק החברות הממשלתיות, לרבות הוראות סעיף 4(א) לחוק האמור ולפי נוהליה, באופן שישרת את העמידה בכלל חובותיה, ובכלל זה בחובות החברה בהתאם להסכם, בכפוף למגבלת התקציב לפעילות השוטפת כדלעיל.

8.8. יובהר כי מעבר למחויבות של החברה לקיים את חובותיה לפי ההסכם, החברה תהיה רשאית ליזום ולבצע כל פעולה על מנת לקדם את מטרותיה, כפי שקבעה לה הממשלה, על פי דין ובכלל זה באמצעות קידום פיתוח עסקי, שיתבצע בהתאם להחלטת האורגנים המוסמכים של החברה, וניצול מיטבי של משאבי הקרקע, והכל בכפוף להוראות ההסכם.

8.9. עוד יובהר כי נציגי הממשלה יהיו רשאים להתנגד לביצוע פעולות על ידי החברה שלא במסגרת תכנית העבודה שלפי ההסכם (להלן – הפיתוח העסקי), אם מצאו שהדבר פוגע במימוש תפקידי החברה לפי ההסכם או מפר הוראה אחרת מהוראות ההסכם. לא נמסרה בכתב התנגדות של נציגי הממשלה בתוך 60 ימים מהמועד שהחברה הגישה למשרד התחבורה תוכנית פיתוח עסקי, יראו בתום אותה תקופה כאילו ניתן אישור לתוכנית הפיתוח העסקי של החברה.

8.10. מוסכם כי עד למועד חתימת הסכם המסגרת יפעלו הצדדים בהתאם לאמור בעקרונות אלה.

9. תקציב

9.1. בהתאם לסעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה, העלות למימון החלטה זו הובאה בחשבון במסגרת תקציב משרד התחבורה כאמור בתוכנית המפורטת, כמשמעותה בסעיף 3ב(ב1) לחוק היסוד.

9.2. בהתאם לסעיף 4א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ולצורך מימון החלטה זו ומימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף האמור, יקצה משרד התחבורה את הסכומים הבאים: בגין פעילות הפיתוח של החברה, יקצה משרד התחבורה מתקציב הפיתוח של המשרד בשנים 2026 - 2030 סכום של עד 50 מיליארדי שקלים חדשים, אשר יוקצו בהתאם לתוכנית שאושרה ובהתאם לקצב התקדמות הפרויקט וכן סכום של עד כ- 400 מלש"ח לשנה כהשתתפות בתקציב השוטף של החברה.